

قبله‌نما و ساعت‌های آفتابی

محمد رضا بن محمد هاشم یزدی

(منجم عصر قاجار)

مقدمه، تصحیح و تحقیق:

دکتر فاطمه رضایی

www.ketab.ir

سرشناسه: فاطمه رضایی
عنوان و نام پدیدآور: جام گیتی نما (قبله نما و ساعت های آفتابی) محمد رضا بن محمد هاشم یزدی (منجم عصر قاجار)

مقدمه و تصحیح و تحقیق دکتر فاطمه رضایی
مشخصات ناشر: تهران: تاریخ علم و تمدن، ۱۳۹۸
مشخصات ظاهری: ۱۷۶ صفحه: عکس (رنگی)

شابک: 978-622-95875-0-8

وضعیت فهرست نویسی: فیبا

یادداشت: واژه نامه

یادداشت: کتابنامه: ۱۱۴-۲۰

یادداشت: نمایه

عنوان دیگر: (قبله نما و ساعت های آفتابی) محمد رضا بن محمد هاشم یزدی

موضوع: یزدی، محمد رضا بن محمد هاشم، قرن ۱۳ هجری

موضوع: قبله، قبله یابی - متون قدیم تا قرن ۱۴

موضوع: Qibla- Early Works to 20 th Century

رده بندی کنگره: 0836

رده بندی دیویی: ۵۲۸.۹۲

شماره کتابشناسی ملی: ۵۶۳-۹۴۵

www.ketab.ir

جام گیتی نما (قبله نما و ساعت های آفتابی) محمد رضا بن محمد هاشم یزدی (منجم عصر قاجار)

تألیف: دکتر فاطمه رضایی

ناشر: تاریخ علم و تمدن

چاپ اول: ۱۳۹۸

تیراژ: محدود

ویراستار علمی: مهدی سهرابی

طراح جلد و عکس: عباس محبوب فر

حروف چینی و شکل: دکتر فاطمه رضایی

صفحه آرایی: زینب توکلی

چاپ متن و صحافی: ایران کهن

قیمت: ۸۰/۰۰۰ تومان

نشانی ایمیل و شماره همراه ناشر: تهران، ۰۹۱۲۴۰۵۰۳۱۷، f.rezai2014@gmail.com

پخش یا عرضه یا تکثیر یا تجدید چاپ تمام یا قسمتی از این اثر بدون اجازه ناشر پیگرد قانونی دارد.

فهرست مطالب

پیش‌گفتار

۸

مقدمه

۱۲

زندگی و آثار محمدرضا یزدی

۱۴

دانش و آموزش

۱۵

شناسایی زندگی مؤلف از آثار او

۲۰

تحلیل منابع در شرح حال یزدی

۲۳

شرایط تاریخی زندگی محمدرضا یزدی

۲۴

آثار مکتوب محمدرضا یزدی

۲۴

فهرست آثار مکتوب مؤلف

۲۵

۱. نجوم و احکام نجوم

۲۷

۲. ریاضیات

۲۸

۳. قرآن، فقه، کلام، حکمت و حدیث

۲۹

۴. تاریخ

۲۹

۵. فراست و معنیات

۳۰

معرفی مجموعه‌ها و کتاب‌های شامل آثار مؤلف

۳۰

۱. مجموعه «کشکول»

۳۵	۲. مجموعه «پرگار»
۳۶	۳. مجموعه «اسطرلاب»
۳۷	۴. مجموعه «حساب»
۳۸	۵. مجموعه «تقویم»
۳۸	۶. مجموعه «اوزان و مقادیر»
۳۹	۷. رسالة في كيفية الأرصاد
۳۹	۸. کشف آیات السور
۴۰	۹. منهج الهدایه (شرح هداية المحکمه)
۴۰	۱۰. خلاصة التواریخ
۴۱	۱۱. شرح عبون الحساب
۴۲	۱۲. شرح جنات الجنود
۴۲	۱۳. شرح وضاف
۴۳	۱۴. برهان قاطع
۴۳	جام گیتی نما، قبله‌نمایی نویافته و رونمایی نشده از محمدرضا یزدی
۴۴	نوشته‌های روی صفحه جام‌گیتی نمای یزدی
۴۵	نوشته‌های پشت صفحه جام‌گیتی نمای یزدی
۴۵	جام‌گیتی نما در رسالة محمدرضا یزدی
۴۵	رسالة قبله محمدرضا یزدی سندی بر قبله‌نمای رونمایی نشده وی
۵۰	قبله نماها و ساعت آفتابی به روش محمدرضا یزدی در موزه های جهان
۵۴	روش تصحیح و تحقیق رساله
	بخش اول: رساله ر معرفت
	و طریق ساختن آلات شناختن زوال و ساعات و قبله
۶۱	فصل اول: در ساختن رُخامه و رسم خطوط بر آن

۸۳	فصل دوم: در معرفت ساعات مستوی از ظلّ شاخص
۸۸	فصل سوم: در معرفت سمت قبله

بخش دوم: پیوست ها

۱۱۸	پیوست ۱: توضیحات کلی مطالب رساله
۱۱۸	فصل اول رساله: در ساختن رخامه و رسم خطوط بر آن
۱۱۹	جدول رخامه اول و محاسبه مقادیر آن برای رسم خطوط ساعات زمانی
۱۲۴	روابط مثلثاتی ارتفاع، حصه سمت، سعه مشرق و مغرب
۱۲۵	فصل دوم رساله: در معرفت ساعات مستوی از ظلّ شاخص
۱۲۶	فصل سوم رساله: در معرفت سمت قبله
۱۲۷	جدول های طول و عرض جغرافیایی و انحرافات قبله
۱۲۹	قبله‌نمای معرفی شده در رساله قبله یزدی
۱۳۱	پیوست ۲: استفاده از حروف ابجد برای بیان اعداد
۱۳۵	پیوست ۳: توضیح اجمالی اصطلاحات
۱۵۱	پیوست ۴: معنای اختصارها و برخی واژه‌ها در رساله

نمایه ها و منابع تصحیح و تحقیق

۱۵۴	احادیث
۱۵۵	اشخاص و گروه ها
۱۵۹	کتاب‌ها
۱۶۲	مکان‌ها
۱۶۸	اصطلاحات
۱۷۳	منابع تصحیح و تحقیق